

МБДОУ «Харанский детский сад общеразвивающего вида
с приоритетным осуществлением деятельности по социально – личностному
развитию воспитанников «Кэрэчээн»
МР «Мегино - Кангаласский улус»

**Оскуола иннинээги саастаах бэлэмнэнии болох оголоругар
ытыллыбыт дылы тумуктуур, олонхого ологурбут
аралдытыыларын сценарийа.**

Воспитатель: Никитина Светлана Григорьевна

2019 с.

Бэлэмнэний болох оголоро дьылы тумуктуур олонхого ологурбут
аралдытыыларын сценарийа.

Сайын от – мас когорон ситэн эрэр кэмэ. Сайынны чыычаахтар ырыаларын
догуьуолугар, хатын мас кэнниттэн сахалыы танаастаах иккиэн утарыта

Далбар Хотуттар (эбээлэр) киирэллэр:

1. – Олонхоттон торуттээх,
Олонхо энээрдээх, тирэхтээх,
Олонхо курдук кылааттаах
Саха кийитэ барахсан айылгатынан элэккэй,
Хорсун – хоодуот, улэбит.
2. – Ол иьин кини тулуйар кыыдаан кыыыны,
Сайынны онурук куйаабы.
Булт кини аьылыга,
От улэтэ – кини быйана,
Ыьыах – кини далбара,
Уруу – кини кэскилэ.

Бииргэ:- Олонхо энээрдээх буолан,
Саха толору дьоллоох!

Ыьтааччы: - Агьыс иилээх – сагалаах алта киспэлээх
Атааннаах – монуоннээх айгыр силик бэйэлээх
Арагас айыы далбардаах алагаркаан тэтэгэркээн
Аан Ийэ дайды диэн айыллыбыта эбитэ уьу.
Кулэр куох салгыннаах, кундул кунус дойдулаах
Урун илгэ урдэллээх укээр куйаас тыыннаах
Уобьээ дойдулаах эбит.
Ойон тахсар куннээх, охтон баранар мастаах,
Уолан баранар уулаах, уостан сутэр уйгулаах
Орто туруу чагыл дойдулаах эбит.
Дьэллигирэр олуу тыыннаах, дьэбидийэр салгыннаах
Кыраманна тиллибит, кырыалаах эркиннэммит
Аллараа дойдулаах эбит.

(Айылга музыката тыаьыыр)

- Кыраьыабай бэйэлээх, кынкынастай куоластаах, кыталыктыыр кыылларым
Орто туру дойдуга кырдал устун кынталдьыйан кото – даьа куонэхтэнэн
ункуулэрэ кэрэкэтин эбитин!

(болох 13 кыргыттарын «Кыталык» ункуулэрэ)

Оголор олбохторго олороллор. Хомус тыаьыыр, Туйаарыма Куо (тороппут
ийэ) тахсан куулэйдии сырыттагына чагылган чагылыьар, этин этэр. **Кыыс
Кыскыйдаан (тороппут)** Туйаарыма Куону уоран илдэ барар уонна **этэр:**

- Оголоор, оскуолага бараары бэлэмнэммит эбиккит. Дьэ, ону мин тоьо
бэлэмнээххитин бэрэбиэркэлиэм. Сорудахтарбын сопко толордоххутуна
Туйаарыма Куону биэриэм.

(сорудахтарын толороллор)

Ньургун Боотур (тороппут ага): - Окко туспут оноьуубун, сиргэ туспут
сэрэбиэьбин Туйаарыма Куобун аллараа дойду абааьыта Кыыс Кыскыйдаан

уоран илдэ барда.(оголор диэки корор) Кыыс Кыскыйдаан соруудахтары толорун диэн эьиэхэ эттэ дуо?

(музыка тыабыр, «Боотурдар ункуулэрэ»)

Ньургун Боотур: - Оччогуна кыталык кыргыттарым, Боотур уолаттарым комолобун, Туйаарыма Куобун быыбыагын!

Баран иьэн Айыы Умсуур Удаганы корсоллор. (тороппут ийэ)

Ньургун Боотур: - Айыы Умсуур Удаган Кыыс Кыскыйдаан Туйаарыма Куону хайа диэки илдэ барбытын кордун дуо?

Айыы Умсуур Удаган: - Бастаан мин соруудахпын толорун, онтон этиэм. (оголор олонхоттон ыйытыкка эппиэттэрэ).

Салгыы бараллар. Баран иьэн Урун Аар Тойону корсоллор.

Ньургун Боотур: - Урун Аар Тойон, эн Кыыс Кыскыйдаан Туйаарыма Куону хайа диэки илдэ барбытын кордун дуо?

Урун Аар Тойон: - Бастаан мин соруудахпын толорун, онтон этиэм. (Оголор соруудах толороллор).

Салгыы баран иьэннэр Аан Алахчынна тийэллэр.

Ньургун Боотур: - Аан Алахчын Хотун, кордун дуо эн Кыыс Кыскыйдаан Туйаарыма Куону хайа диэки илдэ барбытын?

Аан Алахчын Хотун: - Бастаан мин соруудахпын толорун, онтон этиэм. (ахсаан – соруудах)

Салгыы бараллар, Байанай огонньору корсоллор.

Ньургун Боотур: - Байанай эьэкээм, кыыс Кыскыйдаан Туйаарыма Куону хайа диэки илдэ барбытын кордун дуо?

Байанай огонньор: - Мин соруудахпын толордоххутуна этиэм.

(Саха сирин уунээйилэрин туьунан ыйытынньык)

Хатан Тэмизэрийэни корсоллор.

Ньургун Боотур: - Хатан Тэмизэрийэ Кыыс Кыскыйдаан Туйаарыма Куону ханна илдэ барарын кордун дуо?

Хатан Тэмизэрийэ: - Бастаан мин соруудахпын толорун, онтон этиэм.

Остуоруйаларбын таайын.

Кыыс Кыскыйдаанна тийэн кэлэллэр.

Ньургун Боотур: - Кыыс Кыскыйдаан мин бу оскуолага баран эрэр оголору кытта соруудахтары сопко толорон, ир суолгун ирдээн кэллибит, агала тартманна Туйаарыма Куону!

Кыыс Кыскыйдаан: - Кырдык даганы, барытын билэр буоланныт бу миэхэ тийэн кэллэххит дии! Дьэ эрэ. Бутэьик соруудахпын- ырыата ыллаан иьитиннэрин эрэ.

Оголор «Кэрэчээн, бырабаай!» ырыаны ыллыыллар. Туйаарыма Куону корсоллор, уорэллэр – котоллор. Сабыйа Баай Хотун оголорго алгыс тылын этэр (эбээ, эьээ алгыстара). Оьуохай табааран хаамсаллар.

Ыьтааччы: - Омук буолар уратыбыт хаьан да уларыйбатын!

Ийэ тылбытын уорэтиэгин!

Торообут тылбытын таптыагын!

Удьуорбутуттан хаалбыты харыстыагын!

Утумнаан ылбыппытын убаастыагын!

Обугэм угэьин салгыагын!

(музыка, курэхтэьии ыытыллар)